

7524
17.04.2018

17.04.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sağlık Bakanlığı tarafından yapıldığı iddia edilen incelemeler sonucunda gıda ve su sağlığını tehdit eden kanser yapıcı maddelerin halk sağlığını etkileyen yönlerini araştırmak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Ertuğrul KÜRKÇÜ
İzmir Milletvekili

GEREKÇE:

Basına yansıyan haberlere göre, Sağlık Bakanlığı, 2011-2016 yılları arasında kanserden ölümlerin dünya ortalamasının üstünde olduğu Antalya, Ergene ve Dilovası'nda sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmadığı geniş çaplı bir araştırma yapmıştır. Bu çalışmada insan sağlığını tehdit eden pestisit (zararlı organizmaları bertaraf etmek için kullanılan madde veya virüsler) taze fasulye, biber, hıyar, marul, maydanoz, çilek, erik ve elmada maksimum kalıntı limitlerini çok aştığının, sularda ise yine kanserojen etkisi bilinen hidrokarbon kalıntılarının belirlendiği konuyla ilgili haberlerde yer almaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü istatistiklerine göre dünya genelinde kanserden ölümlerin oranı yüzde 16 iken, Sağlık Bakanlığı'nın yaptırdığı araştırmada Türkiye'de her sekiz ölümden birinin (yüzde 13) Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne'de yaklaşık her dört ölümden biri (yüzde 25), Kocaeli Dilovası bölgesinde her üç ölümden (yüzde 37) ve Antalya ilinde ise her 10 ölümden birinin (yüzde 10) nedeni kanserdir.

Sağlık Bakanlığı yaptığı araştırmada 1380 gıda ve 1440 su örneği üzerinde çalışıldığı, gıdalarda 332 farklı pestisit kalıntısı araştırıldığı, hormonal sistem bozucu olarak nitelenen 106 pestisitinin tamamının analiz kapsamında olduğu iddia edilmektedir. Kocaeli'nden alınan toplam 283 örneğin yüzde 38'inde, Antalya'dan alınan 572 örneğin yüzde 60'ında ve Ergene bölgesinden alınan 463 örneğin yüzde 14'ünde pestisit kalıntısı tespit edildiği, gıdalarda en çok pestisit kalıntısı çıkan ilin Antalya olduğu iddialar arasındadır.

Analiz edilen örneklerin yüzde 17.3'ünde mevzuatın izin verdiği maksimum kalıntı sınır değerinin (MKL) üzerindeki miktarlarda pestisit kalıntısı saptandığı iddia edilmektedir. Halk sağlığı uzmanlarına göre maksimum kalıntı sınır değerlerini aşan pestisitlerin sağlığa zararlı olduğu kesindir.

Sözkonusu araştırmada 5 ildeki 1440 farklı yerleşim noktasından alınan kaynak ve depo sularının da analiz edildiği, su örneklerinde Asenaften, Asenaftelen, Floren, Naftalin ve Fenantren olmak üzere 5 adet PAH (DNA'da mutasyona neden olan Polisiklik Aromatik Hidrokarbonlar) bileşiğinin kalıntısı tespit edildiği, en çok PAH kalıntısının Ergene havzasından alınan su örneklerinde çıktığı da iddialar arasındadır.

Aynı araştırmada, incelenen 524 gıdanın yüzde 51.1'inde birden çok sayıda pestisit kalıntısı çıktığı endüstride kullanılan çeşitli kimyasal atıkların sulara ve gıdalara arsenik geçirdiği tespit edildiği iddia edilirken, halk sağlığı uzmanlarının kansere neden olan pestisitlerin özellikle anne karnındaki bebekler ve çocuklar için büyük tehlike olduğunu açıkladığı da bilinmektedir.

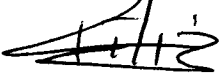
Araştırmanın sularla ilgili bölümünde kaynak sularından (doğal olarak oluşan ve bir çıkış noktasından yeryüzüne kendiliğinden çıkan ya da çıkarılan yeraltı sularının) alınarak analiz edilen örneklerin büyük bir bölümünde de pestisit tespit edildiği belirtilmektedir. Edirne ve Tekirdağ'dan alınan 2 kaynak suyu örneğinde ülkemizde uzun yıllardır kullanılmayan ve kalıcı bir kirletici olan Aldrin isimli pestisit kalıntısı belirlendiği, 34 örnekte ise Folpet

kalıntısına rastlandığı, Edirne'den alınan örneklerin 14'ünde; Tekirdağ'dan alınan örneklerin 6'sında; Kırklareli'den alınan örneklerin birinde ve Antalya'dan alınan 11 su örneğinde Folpet kalıntısı çıktığı iddia edilmektedir. Halk sağlığı uzmanlarına göre Folpet, sulara yaygın olarak bulaşan kanserojen ve hormonal sistem bozucu bir zehirli madde olabileceği tartışılmakta olan bir tarım zehridir.

Daha önce de özellikle Dilovası'ndaki kanser vakalarını inceleyen ve bölgenin halk sağlığını ciddi olarak tehdit eden unsurlarını kamuoyuyla paylaşan, halen Sincan Cezaevi'nde tutuklu, Halkların Demokratik Partisi Eşgenel Başkanı Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun konuyla ilgili ciddi araştırmaları olduğu bilinmektedir. Ancak bu araştırmalar Sağlık Bakanlığı tarafından dikkate alınmamış, Hamzaoğlu OHAL sonrası çıkarılan KHK'lar ile mesleğinden ihraç edilmiştir.

Halk sağlığını yakından ilgilendiren söz konusu iddiaların tüm boyutlarıyla açığa çıkarılarak TBMM tarafından araştırılması amacıyla bir meclis araştırması açılması gerekmektedir.

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

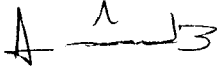
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

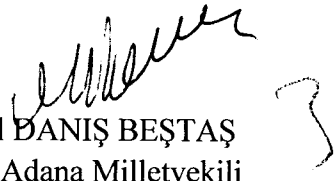
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOGRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

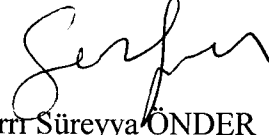
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

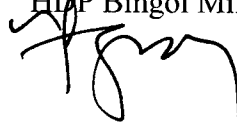
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

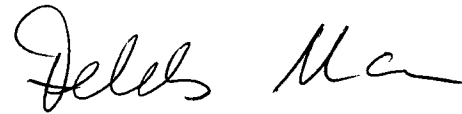
Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

